

Over het opvoeden en trainen van een Lakelandje.

Inleiding

In deze tekst zul je niet alles vinden wat er te bedenken of vragen valt over honden. Ik ben ervanuit gegaan dat je al enige kennis van het fenomeen hond hebt en op z'n minst wat boeken over dit onderwerp hebt gelezen.

Een aantal aanraders zijn

- Eberhardt Trumler, *Honden moet je serieus nemen* en *Honden zijn om van te houden*.
- Cesar Millan (al zijn werken)
- Stanley Coren, *De taal van je hond*

En natuurlijk de must voor iedere Lakelandliefhebber:

De Lakeland Terrier van Cees van Benthem en Hugo Stempher.

Vertrouwen.

Leven en werken met een hond gaat het beste als er wederzijds vertrouwen is. Dat krijg je niet met straf, maar zonder straf werken wil zeggen inventief zijn. Er zijn nog niet zoveel boeken over geschreven dat ieder mogelijk probleem dat je tegenkomt een kant en klare oplossing heeft. Zit je met een specifiek probleem, dan ben ik natuurlijk altijd bereid met je mee te denken. Ook Martin Gaus is tegenwoordig op de strafarme methode overgegaan en in zijn blad *Hondemanieren* staan soms goede tips, vooral in de artikelen van zijn dochter Sascha. De klikmethode vind ik echter geen oplossing. Houd je handen vrij, met je stem kun je veel meer en met voedsel werken is chantage!

Recentelijk heb ik me verdiept in het fenomeen Cesar Millan en veel van zijn aanpak sluit nauw aan bij wat ik zelf al jaren doe. Alleen zijn correcties met de voet vind ik geen goede optie, vooral niet bij de Lakeland.

Een Lakeland die eenmaal hyper is haal je niet zomaar uit die gemoedstoestand. De correctie moet dan veel te hard zijn om effect te scoren met alle risico's van dien voor de gezondheid van je hondje en voor de relatie hond-baas is het ook niet bijster goed.

En om dingen *aan* te leren maak ik dus veel gebruik van mijn stem (Cesar pleit mn. voor lichaamshouding en daar heeft hij gelijk in, maar hij werkt met probleemhonden, ik ga uit van de opvoeding van een normaal goed gesocialiseerde pup en als de relatie goed is kun je best je stem gebruiken.)

Een hond kan enorm veel geluiden van elkaar onderscheiden, dus maak gebruik van je stem, praat tegen de hond, voor iedere gebeurtenis, iedere opdracht moet je een standaard praatje klaarhebben. Deze hoeven echt niet te bestaan uit slechts één woord, maar moeten wel een kernwoord hebben. Zo zeg ik altijd 'ga even zitten', 'ga even plassen' e.d. Zitten en plassen zijn de kernwoorden, maar wanneer ik de hond iets nieuws wil leren, geeft het woordje 'ga' voor hem al aan dat er een actie verwacht worden. Zinnetjes met het woordje 'blijf' erin, worden zo geassocieerd met rust (blijf even staan, blijf wachten etc.).

Denk erom dat een terrier indien geprovoceerd onmiddellijk bijt, maar dat hij ook een hoge pijngrens heeft. Als hij je vertrouwt, kun je hem praktisch martelen en hij laat je gewoon je gang gaan. Dat heb je nodig om bij problemen in te kunnen grijpen. Het maakt het verzorgen van wonden e.d. veel makkelijker en ook het trimmen wordt een stuk aangenamer.

N.B. Ik spreek over de hond als 'hij' en 'hem', maar dit alles geldt natuurlijk ook voor teven.

Straf en beloning.

Een aantal beginvoorwaarden:

- Met straf kom je nergens, afleiden en het goede gedrag belonen zijn de sleutel tot een leuke relatie met je hondje.
- Als een Lakelandje begrijpt wat je bedoelt, zal hij het voor je doen. Als hij niet doet wat je wil, begrijpt hij niet wat je bedoelt óf het is iets dat tegen zijn natuur ingaat. Aan jou dan de taak om het hem duidelijk te maken of kijken in welke richting je zijn natuur kunt gebruiken om gedaan te krijgen wat je wilt.

Zelf werk ik sinds een aantal jaren (weer) met de strafloze methode. Mijn oma voedde haar honden altijd op op deze manier en als zij eens erg boos was, greep ze haar Airedale terrier bij de baard, keek hem recht aan en zei "Mag dat Burton?". Meer straf dan dat heb ik haar nooit zien gebruiken en zij had altijd zeer aangename en makkelijke honden. Zo makkelijk dat je eigenlijk er nooit aan dacht dat je wel eens rekening met de hond zou moeten houden. Hij was gewoon deel van het gezin, deed overal aan mee en werd nooit gezien als een last.

Sinds ik me verdiept heb in de afleveringen van Cesar (ik heb een aantal van zijn boeken besteld, maar die heb ik nog niet binnen) ben ik er achter dat mijn oma eigenlijk precies deed wat Cesar doet.

Mijn oma, die mijn grote voorbeeld was in de hondenopvoeding, had altijd bijzonder makkelijke honden. Je zag haar eigenlijk nooit opvoeden, het gebeurde bijna onzichtbaar.

Ik weet nog goed dat haar Airedale terrier Burton eens aansloeg terwijl we in de keuken zaten. Burton was een bijzonder stille hond. En ik denk dat het de eerste keer was dat ik hem ooit had horen blaffen eigenlijk! Maar oma nam het niet. Ze pakte Burton bij zijn baard, keek hem streng aan en zei 'Mag dat, Burton?'. Ze liet niet direct los, maar wachtte tot hij haar aankeek.

Met als resultaat dat toen zij hem losliet – en vergis je niet, er kwam geen enkele kracht of agressie bij kijken – Burton zich omdraaide en op zijn plaats ging liggen.

Ik heb dat jarenlang gezien als een wat overdreven reactie.

Burton was immers zo'n ontzettend makkelijke hond, waarom zou je gelijk voor een blafje mopperen?

Maar toen ik de afleveringen van Cesar bekeek, viel bij mij het muntje.

Oma corrigeerde al als het gedrag nog klein en onschadelijk was.

Zonder echt boos te worden, zonder dat er straf bij kwam kijken.

Maar ze doorbrak de aandacht van de hond en door pas los te laten op het moment dat zijn aandacht echt bij haar lag, viel hij ook niet terug in het verkeerde gedrag.

Mijn eerste Lakelandje heb ik – net als mijn herder – opgevoed op de meer traditionele methode met slipketting, commando's geven en belonen met brokjes.

Hieraan kleven een aantal nadelen:

- ✓ een hond (en zeker een terrier) die je pijn doet, wil nog wel eens een knauw terug geven. Zo van jij geeft een ruk aan de slipketting, hij geeft jou een knauw in je hand of been.
- ✓ een hond die een correctie krijgt, associeert dit niet altijd met hetgeen jij voor ogen hebt. Bv. jij wilt dat de hond bij de stoeprand gaat zitten. Hij doet dit niet en jij geeft een ruk. Op dat moment komt er net een spelend kind voorbij. Het kan dan gebeuren dat de hond de pijn associeert met het kind in plaats van met het niet gehoorzamen aan jouw bevel. Dit kan ertoe leiden dat de hond een hekel aan kinderen krijgt.
- ✓ de hond associeert jou en je riem met ongemak en pijn en in noodsituaties vertrouwt hij niet op jou, maar op zichzelf. Zo moest ik zelf eens bij de training met mijn dobermann langs een stand met ballonnen. Hij vond ze doodeng. Ik kreeg de opdracht de riem kort te nemen en met een serie venijnige rukkens de hond erlangs te leiden met de opmerking "hij kan beter bang van jou zijn, dan doet hij tenminste wat je wil". Ik heb het gedaan, maar ben daarna wel gestopt met training. Deze zelfde hond is een keer slachtoffer geweest van een poging tot vergiftiging. Ik heb hem het leven gered door zijn bek uit te wassen en hem vol te gieten met melk, maar onze relatie is daarna nooit meer goed gekomen, want hij associeerde mij altijd met pijn. Ik heb hem later ook aan mijn moeder moeten geven. Het verschil met de strafloze methode: mijn Lakelandje Ashop is gek op pluchen beesten zoals teddyberen. Maar ... ze knaagt er altijd de ogen en neus uit. Op een gegeven had ze uit een nieuwe teddybeer de ogen gehaald en een glazen oog zat vast tussen haar hoektand en de tand ervoor. Muurvast! Ik was alleen, dus ik moest èn haar kopje vasthouden èn het oog met een nijptang vastpakken èn vervolgens twee handen gebruiken om kracht te kunnen zetten met de nijptang. Iedere andere hond die ik ken had ervandoor gegaan op het moment dat ik die kop loslaat om de tang beter vast te kunnen houden, maar niet Ashop. Met haar bekje open, bleef ze keurig wachten op wat ik zou doen en zonder enige verdere schade heb ik het oog kunnen verwijderen. Ik wijt dit aan het feit dat zij nooit fysiek gestraft door mij is en mij honderd procent vertrouwt. De moeite waard, niet?

De strafloze methode

Is niet de makkelijkste!!!

Ongewenst gedrag verwijderen is vaak gemakkelijker met straf bv. de hond steelt voedsel van tafel. Geef straf zodra de hond met zijn neus boven tafel komt en al snel durft hij dit niet meer. Een vriend van mij ging zover dat toen zijn herder voor de zoveelste keer zijn bek op tafel wilde leggen, hij in zijn neusdop prikte met zijn vork. Inderdaad heb ik deze hond nooit meer op deze wijze zien schooien.

Maar dat is het nu net: hij had schooien op deze manier afgeleerd – hij hield echter nog een arsenaal aan andere methodes over èn nu was hij bang voor vorken. Ook kan het geen wonderen verricht hebben voor de relatie tussen baas en hond.

Zelf heb ik me eroverheen gezet dat schooien erg is. Vroeger kon ik me er ook aan ergeren, maar het is natuurlijk voor een hond om voedsel te verlangen. Vanaf het moment dat ik het niet meer zo erg vond en ze gewoon liet schooien zonder er aandacht aan te besteden, moet ik zeggen dat er al een hele verbetering optrad! Negeren is een buitengewoon goede methode om ongewenst gedrag aan te pakken. Houd er wel rekening mee dat het gedrag vaak eerst veel erger wordt alvorens te verdwijnen: de hond haalt alles uit de kast om die zo gewenste reactie van jou toch nog te krijgen. Gebeurt dat na alle pogingen toch niet, dan geeft hij het uiteindelijk op. Hierbij moet je wel sterk in je schoenen staan, want geef je hem een keer wel die aandacht, dan duurt het de volgende keer nog langer.

Dus ik heb het niet alleen gelaten bij negeren, maar ik heb het voor de honden ook wat makkelijker gemaakt:

- ✓ ze krijgen meerdere keren per dag te eten
- ✓ wanneer wij gaan eten, krijgen zij eerst, zodat zij niet met een hongergevoel toe hoeven te kijken
- ✓ wanneer wij klaar zijn met (warm) eten, krijgen zij nog wat van ons eten over hun brokjes heen. Hiermee gaan de laatste brokjes op en ze eten daardoor wat minder schrokkerig (omdat ik een dobermann heb gehad, die aanleg hebben voor maagtorsie, heb ik hier altijd erg op gelet).
- ✓ Als ik iets eet en het is mijn bedoeling dat de honden hier ook een stukje van krijgen, dan zeg ik dat tegen ze ('Je krijgt zo wat, even geduld') en als ik zover ben sta ik op, loop naar ze toe en geef het ze. Het gevolg is dat mijn honden blijven waar ze zijn als ik eet en wel toekijken, maar geen last veroorzaken. Let wel: ik heb mijn honden dan niet onder appèl ergens liggen, ze zijn vrij om te gaan en staan waar ze willen. Van de honden die ik heb, schooien de meesten niet en wel wachten tot ik het kom brengen, maar eentje komt altijd naast me zitten en als het erg lekker ruikt, staat ze tegen me aan. Ik laat dit gewoon zo, maar als ik het eten geef, dan loop ik wel even weg van de plaats waar ik zelf zat te eten. Doe ik dat niet, dan krijgt ze steeds meer zelfvertrouwen en hapt het zelfs van je vork af!
- ✓ Op de Lakelandclubdag 2002 zorgde dit voor nogal wat hilariteit, toen we zaten te lunchen en mijn honden niet alleen erg stil waren, maar eentje zelfs op mijn schoot lag, zo'n vijf centimeter van mijn bord en we worstjes aten! Ze keek niet eens naar het eten!!!!

Maar zoals gezegd: het lukt dus niet altijd en dan moet je je hersens pijnigen om een andere manier te vinden de hond het vertrouwen te geven dat hij het zich kan permiteren te wachten.

En ... soms kan of wil ik ze iets niet geven zoals chocolade of varkensvlees: ook dat zeg ik tegen ze ('Sorry, dit krijg je niet. Nee.').

Mijn nee is in dit geval vriendelijk uitgesproken, soms gebruik ik het wat scherper als de hond een overtreding wil begaan, maar nog niets fout heeft gedaan.

Foei is voor begane fouten en klinkt bij mij altijd teleurgesteld in plaats van boos. Vooral Fescue kan er niet tegen als ik teleurgesteld in haar ben. Vergis je niet: terriers hebben de reputatie eigenwijs te zijn, maar als je een goede relatie hebt, willen ze je bovenal een plezier doen.

Koppigheid

Mijn ervaring is dat de koppigheid van een terrier wel meevalt. Oké, het is geen herder of jachthond die exact doet wat je zegt, zodra je iets d.m.v. training erin hebt gebracht. Opvallend vind ik zoiets als het volgende:

Er is een bepaald terrein waar ik vaak naartoe ga om er een balletje te gooien. Tryfan is gek op de bal en dat is dus altijd dolle pret. Maar zo leuk als hij het vindt en zo goed als hij voor kan komen en netjes de bal kan afgeven, zo vaak vindt hij het toch ook de moeite om daar in de zijrand onder de planten en bomen te kruipen en een gat te graven met daarin de bal, die dan weer opgegraven moet worden. Hij rent een keer of tien netjes achter de bal aan en dan glipt hij weer langs me heen om te graven.

Hij weet dat ik er boos om word (ik moet iedere keer al het zand weer teruggooien en vooral als ik weinig tijd heb is het ergerlijk als hij pikzwart mee naar huis moet, terwijl ik niet de tijd heb om hem helemaal te borstelen) en een tijdlang heb ik het afgestraft door naar huis te gaan zodra hij in het zand geweest was. Dat hielp iets, maar niet veel. Op een gegeven moment had ik het door: hij raakt moe en dat koele zand geeft hem een kans om af te koelen!

Nu doe ik minder moeilijk als hij in het zand wil (en neem blik en handveger mee) en als ik eens zonder blik en handveger ga – omdat dat zo'n dag is dat ik weinig tijd heb – dan zeg ik hem duidelijk 'vandaag niet in het zand' en ga er strategisch voor staan. Ook neem ik tegenwoordig altijd een flesje water mee. En voila: negen van de tien keer gaat het goed! (En die ene keer kijk ik gewoon zuur, maar leg me er dan toch bij neer).

De pups hadden ook zo'n truc: een bepaalde hoek van het kleed van mijn woonkamer had buitengewoon grote aantrekkingskracht. Iedere keer stonden ze eraan te trekken en als dat zo doorging, dan kon ik m'n kleed wel weggooien. Dus: ik begon met afleiden. Iedere keer als ze eraan gingen trekken, leidde ik ze af met een ander speeltje. Dit had op andere favoriete punten gewerkt (zoals mijn pantoffels, hoewel ze het iedere dag toch nog wel een keer proberen en Tryfan's speciale bedje, wat nu echt met rust gelaten wordt), maar het kleed was sterker ...

Op een gegeven moment heb ik een grote stenen schildpad op die plaats gezet, die verdere schade voorkwam. Probleem opgelost.

Moraal : als een terrier echt iets wil, houdt hij het langer vol dan jij. Geef hem dan of zijn zin (als dat geen kwaad kan), verwijder het probleem of verwijder de terrier (ik bedoel, zet hem in een andere kamer of zo).

Lopen aan de lijn.

Ook hiervoor heb ik zo mijn eigen manier van doen.

Allereerst ben ik enorm op die vijf-meter-treklijnen (zo'n catrolapparaatje) op tegen. Ze zetten een continuë druk op de nek van je hondje wat slecht is voor zijn gedrag en voor zijn lichaam.

Een hond heeft namelijk een bepaald territorium en als de lijn strak staat wordt hij daar steeds aan herinnerd. Dan wil hij dat territorium ook verdedigen en dat leidt tot allerlei problemen met andere honden.

Om deze reden zeggen mensen ook wel dat honden aan de lijn altijd vechten. Dat is nonsens! Ze vechten alleen als de lijn hen eraan herinnert wat de grens van hun territorium is. Als je zorgt dat de lijn slap blijft hangen, is er geen enkel probleem. Dit gaat zelfs zover, dat als de hond gewend is aan de lijn leuke contacten met andere dieren en honden te hebben, hij ook niet moeilijk zal doen als deze eens strak komt te staan.

Wat moet je dan wel gebruiken?

Ik kies altijd voor leren lijnen. Het liefst zo lang mogelijk.

Voor de gewone wandelingen wil dat zeggen een twee meter lijn van zacht en soepel leer, niet dikker dan nodig is om de hond veilig aangelijnd te houden. Een nieuwe hond wordt meestal vergezeld van een nieuwe riem. Deze is dan vaak nog niet zo soepel. Schaf de riem dus eerder aan dan de hond en neem hem overal mee naartoe. Speel ermee, laat hem door je handen glijden, vouw hem op, rol hem op, ga er op zitten etc. Na een paar dagen is hij al veel zachter en dus voor dat kleine puppy veel aangenamer. Ditzelfde geldt voor de halsband.

Bij een pup maak je gebruik van een zacht leren halsbandje, later kun je overgaan op een 'engelse slipketting' of een tuigje. Meestal blijf ik gewoon gebruik maken van een leren halsband. Ik gebruik een tuigje als de hond naast de fiets graag trekt en een engelse slipketting is soms handig als de hond te enthousiast is en getemperd moet worden.

Voor de duidelijkheid: een engelse slipketting is een slipketting bestaande uit een leren en een ijzeren gedeelte en hij kan, mits goed afgesteld, de hond niet wurgen. Wel handig bij een terrier, want die hangen zichzelf soms echt op.

Ik stel ze het liefst zo af dat deze halsband net helemaal dichtgetrokken kan worden op het smalste punt van de hals zonder daar te corrigeren – hij corrigeert dan wel als hij lager op de hals hangt, maar kan de hond niet wurgen als hij idioot doet.

← Engelse slipketting

Je hebt dus je leren lijn, het zachte halsbandje en je pup. Je bevestigt het een en ander aan elkaar en dan ga je uit wandelen.

Voordat je met het een en ander begint, zijn er een paar grondbeginselen.

- ✓ de pup moet al gewend zijn aan een halsbandje. Komt hij bij mij vandaan dan heeft hij al meermalen een bandje omgehad en ook al gelopen. Heeft je pup die ervaring niet, laat hem dan eerst een dag bij je thuis met een bandje om lopen alvorens hem mee naar buiten te nemen.
- ✓ de pup moet al eens mee buiten geweest zijn. Bij mij zijn ze al meegeweest. Zowel aan de lijn als in een varikennel, als op de arm. Ze kennen allerlei geluiden van verkeer en winkelende mensen, van schapen en de wind in de bomen. Alleen het strand

kennen ze niet, want het zand is veel te zwaar voor ze om in te lopen en iedere hond is toch wel gek op het strand, al zijn ze tien voor ze het voor het eerst zien!

(mee naar het strand, lopen naast de fiets¹ en dergelijke zware inspanningen doen we pas als de pup minimaal 1 jaar oud is).

- ✓ Kies een rustige omgeving, waar zowel de pup het kan leren als jij vertrouwen kunt krijgen.
Dus: weinig verkeer, geen hordes nieuwsgierige mensen, geen loslopende honden etc.
Zet het pupje hier op de grond en laat hem rustig wennen aan zijn omgeving. Aanvankelijk zal hij blijven zitten. Wanneer hij gaat lopen, loop dan achter hem aan. Na verloop van tijd ga jij pas bepalen waar jullie heengaan. Al die tijd zorg je dat de lijn slap blijft hangen.
Mijn ervaring is dat de pups erg graag bij je voeten willen blijven en dus al heel snel met jou meelopen. Houd de lijn alleen bij het uiteinde vast en geef alle ruimte aan de pup. Hij zal erin verstrikt raken, geef hem de tijd om los te komen en **geef ruimte!!** kan hij het zelf niet, help hem dan en dan gaan jullie weer verder. Wanneer hij stilstaat, trek dan niet aan de lijn, maar geef meer ruimte en lok hem met lieve woordjes. Meestal komen ze met bokkesprongen op je af gedonderd.
Doe dit niet te lang en doe dit ook niet speciaal om hem uit te laten: dan ben je namelijk twee dingen tegelijk aan het leren en dat kost je teveel inspanningen: een van de twee zal daar zeker onder lijden, soms beide. Het resultaat is vaak een aan de lijn trekkende hond.
Mocht hij toevallig wel z'n behoefte gaan doen, prijs hem dan als het op de juiste plek is, anders negeer je het. Ruim het op en ga verder met je wandeling. Als je stilstaat kan de pup òf tussen je voeten kruipen, daar gaan zitten en naar je opkijken (fantastisch!) òf hij staat verderop aan het uiteinde van de lijn. Zodra hij stilstaat, laat je meteen de lijn een beetje vieren om te zorgen dat er nooit spanning op staat en je zegt tegen de pup 'even wachten' (of iets dergelijks). Praat vriendelijk! Het is geen commando, alleen maar een mededeling!!!

Kom je nu in een situatie dat je de pup niet die twee meter ruimte kunt geven, hij loopt bijvoorbeeld vlak bij je voeten, maar ze kunnen zo wegsprinten en je loopt op een smalle stoep en er komt verkeer aan, dan ben je meestal geneigd de lijn korter te nemen en strak te zetten. Niet doen. Als de situatie niet veilig is om op de correcte manier met elkaar te wandelen, neem je pupje dan op de arm en wandel zo verder tot je een veiligere plaats bereikt hebt. Dit voorkomt dat je op de verkeerde manier loopt en zelf de hond leert trekken. (Dat is namelijk altijd door de mens aangeleerd, de hond doet het niet uit zichzelf!).

Na verloop van tijd zul je je pupje beter leren kennen en hij gaat steeds beter meelopen en dan weet je ook in welke situaties je hem nog steeds moet blijven optillen en wanneer je hem zelf kunt laten lopen.

Voor iedere hond, maar vooral voor een terrier geldt dat slechte ervaringen altijd meer indruk maken dan goede. Daarom ben ik een voorstander van het vermijden van dergelijke situaties. Dit geldt niet alleen voor het wandelen, maar ook voor ontmoetingen met andere honden. Is het je eerste hond, ga dan een aantal keren lopen op de plaatsen waar je met je hondje wilt gaan lopen **zonder hond** en bekijk de honden die je tegenkomt. 60 tot 70 % zul je later ook tegenkomen met je hondje. Kijk naar hun gedrag, wie is er vriendelijk voor andere honden, wie is er erg dominant, welke baas is erg chagerijngig etc. etc. Leer kijken naar honden om hun gedrag in te kunnen schatten (en wees niet verbaasd dat sommige honden lelijk tegen je doen als je op een plaats loopt waar normaal alleen mensen met honden wandelen – je bent dan een vreemde eend in de bijt en dat wekt soms spanningen op – stil blijven staan en vriendelijk blijven ~ook tegen de baas van die hond~ is meestal de beste oplossing), zodat je al enig idee hebt welke honden een goede relatie met je pup zouden kunnen opbouwen. Vertrouw je een bepaalde hond niet, neem dan geen risico met je pup en houd hem op de arm. Als je hem vaak kennis laat maken met (voor hem) leuke honden, dan zal het soms oppakken geen probleem zijn. Hij moet ook leren dat hij niet altijd naar iedere hond kan.

Een leuke hond hoeft niet altijd een in onze ogen zo leuke hond te zijn. Een hond die scherp is naar mensen, kan best een goede en betrouwbare makker voor je pupje zijn. Een kleine hond is niet altijd de betere speelmakker, een grote kan meestal meer hebben, maar als er wat misgaat is de schade groter. Misgaan hoeft niet altijd met agressie te maken te hebben. Een graaiende poot van een Rhodesian

¹ Vergeet niet dat het belangrijk is om de pup die dingen te leren waarvan je wilt dat hij ze later leuk / normaal vindt. Dus als je later de hond veel met de fiets mee wilt nemen, is het belangrijk dat hij dit als pup al leert. Neem daarom de pup al vroeg mee naast de fiets, maar loop met de fiets aan de hand of fiets niet harder dan wanneer je ontspannen loopt (max. 4 km per uur) en doe dit over slechts korte stukjes.

Wanneer de pup al redelijk wat beweging nodig heeft, zo vanaf de vijf maanden, houd je nog steeds het korte stukjes principe aan, maar die kun je wel achter elkaar voegen. Dus 5 min. naast de fiets, dan 5 min. snuffelen en ontspannen lopen, dan weer 5 min. naast de fiets enz.

Ridgeback is zeker zo erg als een knauw van een Duitse Herder (de rassen dienen slechts als voorbeeld – een hond van ieder ras kan een probleem zijn en een hond van zogenaamde moeilijke rassen kan een enorme schat zijn).

Een hond die jouw pupje altijd de boventoon laat voeren, moet niet zijn enige speelmaatje zijn, want dan zou hij wel eens erg dominant kunnen worden. Een hond die hem af en toe op zijn plaats wijst, kan wonderen verrichten. Bij dit alles geldt dat je je eigen gezonde verstand moet gebruiken. Voelt het niet goed aan, ben je bang dat het -gruwelijk- misgaat, neem dan geen risico. Er komen wel weer andere honden op andere dagen. En ook als je te bang bent: in het ergste geval zit je met een hondje wat niet zo goed is met andere honden, door gebrek aan ervaring. Dat is nog altijd beter, dan een hondje dat vol hechtingen zit en slecht is met andere honden omdat hij geleerd heeft dat ze bijzonder gevaarlijk kunnen zijn.

Laat je ook niet wijsmaken dat als ze loslopen alles zich wel vanzelf oplost: honden zijn zo verschillend gefokt dat zij elkaar lang niet altijd meer goed begrijpen (denk aan hangende of gecoupeerde oren, korte staarten, een vacht die niet meer overeind kan gaan staan, korte neuzen die een grommend geluid veroorzaken etc.) en iedere hond komt met zijn eigen pakketje eigen ervaringen. Een hond met een bepaalde slechte ervaring (lees: trauma) kan wel eens ongebruikelijk gedrag vertonen en daardoor een ongebruikelijke reactie opwekken, of zelf ongebruikelijk reageren op gewoon gedrag.

Blijf altijd vriendelijk en rustig. Het is van grote invloed op de honden! De bazen zijn niet altijd zo beleefd, maar iemand moet toch de wijste zijn?

Gaat het ondanks alles toch mis:

- ✓ zelf heb je natuurlijk je hondje geleerd onvoorwaardelijk los te laten als je daarom vraagt
- ✓ blijf je rustig en kalmeer je je hondje (een hand op zijn schouder doet wonderen)
- ✓ je vraagt je hondje om los te laten – kijk uit voor de tegenstander, die kan nog wel eens door blijven vechten. Hopelijk doet zijn eigenaar hetzelfde als jij – daar kun je natuurlijk ook om vragen.
- ✓ Lukt het daarmee niet : een emmer koud water wil nog wel eens helpen (als je die bij de hand hebt) Of je neemt de kop van je hond vast en duwt zijn bek open met duim en wijsvinger, terwijl je je eigen vingers beschermt met zijn lippen (die duw je dus mee naar binnen). Iemand anders moet wel de tegenstander vast/tegenhouden. Trek de honden in geen geval uit elkaar, dat geeft grote gescheurde wonden! Bij een kleine hond wil je hem ook nog wel eens omhoogtillen. Ook dit geeft gescheurde wonden.

Is je hond zelf het slachtoffer van een (grotere) hond dan kun je deze ook nog bij de achterpoten grijpen en daaraan omhoog tillen. Door het gebrek aan houvast wil de hond nog wel eens loslaten. En gelukkig zijn de meeste andere type honden niet zo vasthoudend als de terrier.

In het ergste geval kun je ook nog proberen de strot van de hond dicht te knijpen, bv. door zijn halsband dicht te draaien of er je eigen riem om te doen en die aan te trekken. Door het gebrek aan lucht zal hij op een gegeven moment loslaten.

Na het gevecht:

- ✓ Als er geen overduidelijke (slagaderlijke) bloedingen zijn, neem je eerst even de tijd om zelf op adem te komen / adres met eigenaar andere hond uit te wisselen ed. – mits dat ook weer niet te lang duurt, denk aan zo'n 2 à 3 minuten time-out. Dit gaat om de hond: hij heeft even tijd nodig om bij zinnen te komen.
- ✓ Je lijnt je hond aan en loopt er een stukje mee.
- ✓ Dan pas kijk je hoe erg de schade is : meestal valt dat heel erg mee!
- ✓ Valt het niet mee: meteen naar de dierenarts en indien nodig / mogelijk bied de eigenaar van de andere hond een lift aan (ook als het zijn schuld is ☺).
- ✓ Meestal ontstaan er kleine diepe wonden van de hoektanden: als ze flink bloeden, wordt de wond daar schoon van en dat is dus niet echt erg. Houd ze de eerste paar dagen goed in de gaten, deze bieden de meeste kans op ontstekingen, omdat ze van boven al dichtgroeien en onderin zitten nog bacteriën. Verder zien je vaak schaafwonden en natuurlijk heeft de hond de volgende dag spierpijn / last van kneuzingen en blauwe plekken.
- ✓ Open wonden wassen we schoon / weken we met sodawater en/of groene Biotex. Let wel: Biotex bijt behoorlijk, dus niet te lang aanbrengen. Na enkele minuten verwijderen! Dettol prikt veel minder, maar schijnt gevaarlijk te zijn voor katten.
- ✓ Sterilon werkt ook erg goed. Het prikt wel, maar omdat het flesje een handige tuit heeft kun je het goed in de wond steken en dan een beetje erin spuiten. De hond vindt dit meestal niet leuk, maar bedenk wel dat zachte handen stinkende wonden maken. Indien direct na het ontstaan van de wond gebruikt voorkomt het in 80% van de gevallen een ontsteking. De moeite waard dus ...

- ✓ Als alternatief voor sterilon (wat tegenwoordig van het merk Dettol is!) maakte ik met name vroeger vaak gebruik van Dettol voor allerlei reinigingswerk en dat bevalt me prima. Een injectiespuit zonder naald in huis hebben is ook handig, hiermee kun je een dettoloplossing in de diepe bijtonden spuiten, waardoor ze goed uitgewassen worden. Het lijkt me dat ook dit prikt, maar mijn honden protesteren er niet bij.
Wordt de hond toch ziek (verhoging, lusteloos), dan heb je waarschijnlijk een gat gemist en dat is gaan ontsteken. Overleg dan met je dierenarts. Meestal krijgt de hond dan een antibioticumkuur en je moet ook deze wond uitwassen met soda.
Ook als je hond geen bijtonden heeft, maar wel erg lusteloos is na een gevecht, ga je naar de dierenarts. Houd er rekening mee, dat veel honden na een gevecht òf hyperactief worden òf heel erg rustig en bedaard. Je kunt meestal pas na enkele uren of de volgende dag bepalen hoe zwaar het voor de hond geweest is. Soms moet je pijnstillers halen voor inwendige kneuzingen e.d.
- ✓ En even een waarschuwing: steeds vaker zie ik mensen teatree olie gebruiken om wondjes, jeuk, kapotte voetjes e.d. mee te behandelen. Het werkt inderdaad goed, maar het is GIFTIG voor honden. Als de hond het oplikt wordt hij er ernstig ziek van. Gebruik dit dus aub niet!

Vachtverzorging

Een Lakelandje moet getrimd worden. Dat wil zeggen dat iedere 3 tot 4 maanden de oude vacht met de hand geplukt moet worden om de nieuwe haren door te laten komen. Als je hem er netjes uit wilt laten zien, moet hij na de trimbeurt ook nog nagewold worden. Dat gebeurt zo'n 6 tot 8 weken na de trimbeurt.

Trimmen gebeurt met de hand, hooguit met de hulp van een bot trimmes. Dat mes mag niet scherp zijn, want de haren mogen niet afgesneden worden. Het is alleen maar een hulpmiddel om de haren beter te pakken te krijgen. En het is belangrijk de huid van de hond niet te beschadigen met te scherp materiaal.

Met een te scherp trimmes kun je de huid krassen en dit leidt tot jeuk en narigheid.

Tegenwoordig bestaat er ook een nieuw soort kam, de furminator. Deze kan ideaal zijn om ondervacht te verwijderen. Ik gebruik hem graag, maar met mate.

Want je moet er bijzonder voorzichtig mee zijn. Het is wat men noemt een 'scherpe' kam en kan de huid ernstig beschadigen. Werk op kleine stukjes en zorg de huid niet te raken. Werk ook niet op een ongekamde vacht (d.w.z. de vacht moet eerst met een gewone kam en borstel uitgeborsteld zijn, zodat klitten e.d. verwijderd zijn en de vacht los op de huid ligt), anders snijdt of breekt hij de haren af en krijg je het effect van een geknipte of geschoren hond. Scheren en knippen is uit den boze en kan leiden tot huidproblemen!

Er zijn wel gevallen waarin het mogelijk is de hond te knippen of scheren, bijvoorbeeld als de hond al oud is en het hem fysiek te zwaar is om een hele trimbeurt op de tafel te blijven staan. En soms kan het beter zijn als de hond huidproblemen heeft om de huid niet extra te irriteren.

Laat je echter niet te gauw vertellen dat de hond geen geschikte trimvacht heeft. Trimmen is een fysiek zware arbeid en heel wat trimsalons hebben liever honden die geknipt of geschoren worden, omdat dit de rug en handen van de trimmer spaart. Wil de trimsalon je aanpraten dat je Lakeland niet geschikt is om te trimmen, zoek dan eerst eens een andere trimsalon of trimmer op. De Lakeland heeft een zwaarder te trimmen vacht dan bv. een Ierse terrier of een Cairn terrier. Dat neemt niet weg dat het toch echt een trimvacht is!

Even de voor- en nadelen van scheren op een rijtje:

- ✓ het is lichter werk voor de trimmer
- ✓ er hoeft niet gelet te worden op de trimrijpheid van de vacht, de hond kan naar de trimmer wanneer het je uitkomt
- ✓ voor een oude hond kan het een opluchting zijn om niet meer zo lang op tafel te hoeven staan
- ✓ doordat de haren niet meer echt verwijderd worden kan de hond jeuk krijgen.
Dit komt vooral voor als de hond op te jonge leeftijd geschoren wordt en de puppyvacht niet goed verwijderd is. Bij een oude hond gaat het meestal wel goed.
- ✓ bij Lakelandjes is scheren meestal niet mooi, omdat de vacht lichter van kleur wordt en zachter van structuur.
- ✓ door de zachtere structuur wordt de vacht ook eerder vuil en aangezien veelvuldig wassen van de hond het probleem alleen verergert en huidproblemen kan veroorzaken, is de enige oplossing vaker scheren, zodat de vacht kort en daardoor makkelijk schoon te houden blijft.
- ✓ om de hond netjes in model te brengen is ook d.m.v. scheren veel werk en het moet veel vaker gedaan worden dan trimmen. Het levert daarom géén echte tijdwinst op!
- ✓ bij rode and grizzle and tan Lakelands gaat de vacht, omdat hij zachter wordt, veel meer krullen, waardoor een poedeleffect ontstaat. Dat is niet mooi en de hond ziet er niet meer rastypisch uit. Bij zwart is dit in mindere mate het geval, omdat de haren meer pigment bevatten en daardoor steviger zijn.

- ✓ wanneer je overgaat op scheren, kun je niet een twee drie terug naar trimmen als het niet bevalt. Het kan maanden duren voor je de vacht weer in een goede trimconditie hebt en de manier van trimmen om die goede trimvacht terug te krijgen is veel zwaarder.

Alleen de haren tussen de tenen, rond de geslachtsdelen en de anus mogen geknipt worden. De haren in de oren moeten haartje voor haartje uitgetrokken worden, aangezien anders een dikke prop haren in het oor ontstaat die kan leiden tot oorontstekingen en andere narigheid.

Als de hond echter erg zwaar haar heeft, is het soms handig deze haren afwisselend de ene trimbeurt te knippen en de volgende uit te trimmen, omdat de haren door het knippen aan kwaliteit verliezen en vervolgens makkelijker uit te trimmen vallen.

Het is dus zaak een goede trimsalon te vinden: vraag rond bij mensen, ga eens kijken, praat met de mensen van de salon etc. Vroeger konden alleen gekwalificeerde mensen een dergelijke zaak openen, tegenwoordig kan eigenlijk iedereen een trimsalon beginnen, dus let goed op. Als je Lakey geknipt thuiskomt, ben je maandenlang, soms wel jarenlang bezig om dat weer goed te krijgen en het kost heel veel moeite.

Het vinden van een goede trimsalon is overigens niet altijd makkelijk, want ook als de hond wel getrimd wordt, maar te hardhandig of met de verkeerde hulpmiddelen kan dit leiden tot huidproblemen. Vaak gebruikt de trimsalon dat dan weer als excuus om de hond niet meer te hoeven trimmen en over te mogen gaan op scheren. Maar als de huid geïrriteerd is helpt scheren ook niet. Integendeel: al die kleine stukjes priegelhaar geven juist jeuk en de hond wassen maakt het erger (shampoo, ook speciale hondenshampoo, tast altijd de normaalwaarde van de huid aan en verergert huidproblemen – zelf was ik mijn honden nooit en heb ook nooit last van huidproblemen bij mijn hondjes). Het is dus zaak een goede trimmer te vinden. De Nederlandse Lakeland Terrier Club kan hier soms bij helpen.

Een andere goede optie is zelf te leren hoe de hond getrimd moet worden. De Club biedt daarvoor trimdagen aan en het is echt niet zo heel moeilijk. Ook hoeft het niet zo zwaar te zijn als het voor een trimmer in de trimsalon is, omdat de hond niet in drie uur afgewerkt hoeft te worden, maar het werk over bv. een week uitgesmeerd kan worden. Ook kun je leren hoe je de hond in een 'rolling coat' houdt, zodat hij er altijd netjes getrimd uit ziet. Dit is wat fokkers doen met showhonden en het is eigenlijk de beste manier om de vacht van een Lakeland te onderhouden.

Ik vind dit ook een echte aanrader, omdat het karakter van je hondje verandert met de lengte van zijn vacht. Zo zijn ze veel aanhankelijker en gezelliger als er weinig haar op zit, omdat ze het dan niet zo warm hebben. Met een volle vacht worden ze wat afstandelijker. Gewoon, omdat het warm is. En mijn honden zijn altijd trots als ze weer mooi getrimd zijn. Bijgehouden worden houdt voor hen in zich altijd mooi / prettig voelen.

Een ander probleem bij de trimsalon – ook de goede – is dat ze meestal het model van de Lakeland niet goed kennen en je krijgt hem terug als Foxterrier of Ierse terrier. Dat is niet zo erg, als de gebruikte techniek maar goed is. Je ziet het aan de kop, waar veel te veel haar af getrimt is. Ik kan dat nooit zo erg vinden: dan ziet de hond tenminste wat. Als je wilt showen met je hond is het een ander verhaal.

Natuurlijk kun je je trimmer vragen om het model op te zoeken en eventueel contact op te nemen met de club om te leren de kop in het juiste model te trimmen.

Buiten het trimmen om moeten ze natuurlijk geregeld gekamd en geborsteld worden. Twee keer in de week een goede borstelbeurt, gevolgd door een kambeurt over het hele lichaam. Je doet dit zachtjes en met beleid, maar je zet wel door, want ze willen allerlei andere dingen doen en er is nog zoveel te beleven. Wie wil er nou stilzitten?

Verder moeten hun nageltjes geknipt worden. Dit kun je doen met een klein nagelknippertje zoals dat voor mensen in gebruik is of met een nageltangetje voor knaagdieren. Pas op voor het leven. Knip steeds een klein stukje en doe het geregeld. Tussen 9 en 18 weken iedere twee à drie dagen, daarna zo vaak als nodig is. Dat verschilt per hond en let op de extra teen aan de voorpoten: die moet goed bijgehouden worden, omdat hij niet op de grond slijt.

Hun tanden houd je schoon door ze geregeld botten van buffelhuid te geven. Je kunt ze ook poetsen met speciale tandpasta, maar ik heb dat nog nooit gedaan. Buffelhuidbotten, chocochips, chewees etc. doen hetzelfde op een natuurlijk manier. Ook een flostouw is ideaal (niet te klein en altijd alleen de witte – die zijn verteerbaar, de gekleurde kunnen ernstige darmproblemen geven) en een heel leuk speeltje.

Varkensoren en –neuzen geef ik ze niet. Sowieso is varkensvlees taboe vanwege de ziekte van Aujeszky. Weliswaar worden sinds 1986 varkens daartegen ingeënt en daarom zijn die producten nu op de markt, maar echt vertrouwd is het niet.

Verder check ik altijd zelf of ze tandsteen hebben en verwijder dit dan met een scaler. Laat je je hond bij de trimsalon trimmen, dan zit dit bij de meeste bij het trimmen in, anders kun je het ook zelf doen of het eventueel je dierenarts vragen.

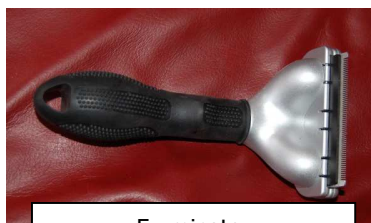
Lakelandjes hoeven normaal gesproken niet gewassen te worden en meestal doet het meer kwaad dan goed. De vacht wordt zacht en neemt daardoor meer vuil op. Gevolg: je wilt hem weer wassen om dat op te lossen. Een uitzondering is natuurlijk als je hondje in iets echt vreselijk vies heeft liggen rollen of iets dergelijks. Zwemmen / spelen in een bijna droge sloot geeft ook een vreselijke lucht, maar afspoelen met schoon water (of laten zwemmen in schoner water) helpt al veel en als hij droog is, doet een goede borstelbeurt wonderen. De hond wassen omdat hij jeuk heeft is géén goed idee. Dierenartsen hebben er nogal een handje van om je allerlei shampoos aan te smeren, maar voor de Lakeland en de meeste andere honden doen deze meer kwaad dan goed. De hond in zee laten zwemmen en hem in schoon zand laten graven of rollen helpt veel beter (als hij weer droog is zorgvuldig uitborstelen) en bij gebrek aan zeewater in de buurt wil laten zwemmen in een natuurlijk meertje of beekje ook nog wel een goede oplossing zijn. Meer details over trimmen, maar ook over specifieke hondziektes ed. vind je in de meeste goede hondeboeken en natuurlijk in het Nederlandstalige Lakelandterrier boek van Cees van Benthem en Hugo Stempher.

V.l.n.r. trimmes, nagelknippertje, babyschaartje, kam.

V.l.n.r. herderharkje, nagelschaartje, trimmes

Furminator

Overigens is de ondervacht bij Lakelandjes altijd wat lichter van kleur, dan de (harde) bovenzacht. Na het trimmen zie je daardoor vaak een enigszins andere kleur verschijnen. Bij de zwarte toont de hond dan bruinig, bij de blauwe is het meer grijs. Dit verdwijnt weer als de hond is nagewold. Nawollen is namelijk niets anders dan het verwijderen van de overtollige ondervacht om de nieuwe bovenzacht goed door te kunnen laten komen.

Je weet wat de ondervacht is en wat de bovenzacht door te voelen: ondervacht is veel zachter en pluist enigszins. Op de benen en het hoofd van de Lakeland zien we graag wat langer haar en dat trimmen we minder uit. Vandaar dat deze delen vaak lichter van kleur zijn.

Voeding

Ook over voeding staat een hele verhandeling in het boek van Cees en Hugo, die zeker de moeite waard is. Als je je pupje bij mij haalt met zo'n negen weken, dan krijgt die nog 4 maaltijden per dag. Dat varieert van brokjes en blikvoer tot mijn moeders gehaktballen (daar zegt niemand nee tegen). Ik geef nadere instructies mee.

Regel is dat ik niet geloof in duur voer. De meeste commerciële voeders bevatten gewoon alles wat erin moet zitten. Dinners hebben vaak erg veel granen en leveren daardoor ook veel afval, dus die gebruik ik bijna nooit. Mijn standaard hondevoer voor de volwassen honden is een huismerkvoer uit Duitsland. Kijk gewoon eens bij jezelf in de buurt waar men hondevoer verkoopt en probeer uit. Vermijd echter de huismerk voeders van AH, Vomar, Emte en dergelijke. Deze zitten bomvol granen. De Aldi heeft wel een heel goed huismerkvoer 'Romeo' (het is eigenlijk een Duits voer en daar ligt de norm een stuk hoger dan bij ons). In Brabant is er de Boerenbond. Elders is er vast ook wel wat en natuurlijk is er gewoon de dierenzaak. Blikvoer is een prima voer om als extraatje 1 of 2 brokken vlees door de droge brokken te mengen. Ook vuile of groene pens is zeer geschikt als mengmiddel door je droge brokken of als volledige maaltijd met bruin brood. Terriers lusten meestal ook fruit en groente (bij mij eten ze peren, appels, bananen, tomaten, sla (mits aangemaakt), olijven zonder pit, nectarines – ook zonder pit, deze kunnen erg gevaarlijk zijn -, asperges, lyches, etc. etc.) Ananas is bijzonder gezond en kan behulpzaam zijn als je een hond hebt die ontlasting eet (van andere honden of van mensen). Ook banaan schijnt daar goed tegen te helpen, evenals karnemelk. En karnemelk is ook erg goed tegen maag- en darmklachten. Bruin brood met karnemelk helpt tegen diarree én verstopping. Rijst met tomaten danwel kippevlees wordt ook vaak tegen diarree aangeraden. Veel mensen zijn er van overtuigd dat melk funest is voor de hond, maar als je van jongs af aan geregeld melk geeft ontwikkelen de meeste honden geen allergie en ze vinden het erg lekker. Een vriendin en collegafokker van mij geeft dagelijks melk aan haar Lakelandjes en dat werkt prima. Bij mij krijgen ze het soms als extraatje en het is handig als je ergens bent waar ze niet willen drinken. Bv. op vakantie smaakt het water anders dan thuis en dat wekt soms een drinkremming op. De hond moet toch zijn vocht binnenkrijgen en dan geef ik wat melk. Een andere aanrader is cola wanneer de hond een buitengewone inspanning verricht of heeft moeten verrichten, zoals het werpen van puppies. Niet iedere hond houdt van de bubbels, dus even schudden voor gebruik. Tot de leeftijd van zo'n 6 maanden moet je puppyvoer aanhouden, daarna kun je overstappen op iets anders. Bij mij krijgen ze puppybrokjes voor kleine hondenrassen van het merk Fokker en blikvoer uit Duitsland. Bij grote rassen wordt er vaak veel nadruk op gelegd dat het belangrijk is dat de pup niet te snel groeit, omdat dat slecht is voor de botten. Bij kleine rassen is hier weinig aandacht voor, maar toch pleit ik ervoor ook bij kleine rassen op te letten voor een te snelle groei. Vandaar dat ik wel kies voor een hoogwaardig pupvoer. Met "Fokker Puppy-junior small breed Chicken & Rice" heb ik hele goede resultaten en ik raad de mensen die bij mij een pupje halen ten eerste aan zeker de eerste zes maanden dit voer of een vergelijkbaar hoogwaardig product te gebruiken.

Voedsel afnemen.

Vanuit de dierenwereld is het bij hondachtigen zo geregeld, dat ieder individu tot de ranglaagste aan toe het recht heeft zijn voedsel te verdedigen. Voedsel onder dwang afpakken is derhalve zeer onnatuurlijk en is een van de punten waarbij de meeste bijtgevallen voorkomen.

Toch willen wij graag gewoon bij de bak kunnen en het lijkt me ook erg wenselijk dat de kinderen door de keuken kunnen blijven lopen zonder vervaarlijk grommende hond in een van de hoeken. Het is zaak de hond te leren dat het **leuk** is als er mensen bij de voerbak komen. De beste manier om deze boodschap over te brengen is door een lege bak te geven en daar brokjes of een stukje kaas o.i.d. in te leggen, terwijl de hond erbij staat.

Bouw dit op naar een halfvolle bak waar nog wat extra's bij komt etc.

Dit doe ik ook met kauwbotjes als chewees e.d. Soms moet je die afpakken omdat ze zo klein zijn geworden dat de hond zich erin kan verslikken. Als hij niet gewend is dat jij je ermee bemoeit, is dat juist een reden waardoor hij zich verslikt. Daarom leren we de hond al als pup dergelijke zaken af te geven door ze te ruilen voor iets lekkerders. Snapt hij het principe dan kun je iets ook gaan afpakken in ruil voor een knuffel.

Dit is tevens een onderdeel van de training 'los' op bevel.

Voer als beloning.

Voer als beloning kan soms goed werken, maar in de regel gebruik ik het niet. Voedsel is een eerste levensbehoefte en als ze daarvoor moeten werken, kunnen ze erg voedselgericht worden. Zo was mijn herder als jonge hond plotseling erg scherp naar zowel mensen als dieren. Dit kwam omdat ik brokjes was gaan meenemen in mijn jaszak als beloning en hij nu jas en brokjes verdedigde tegen eventuele kapers op de kust. Ik liet de brokjes thuis en hij was weer zijn lieve zelf.

In huis heb ik altijd op z'n minst 1 bakje met droge brokken staan waar naar believen uit gegeten kan worden. Aangezien ze drie keer per dag lekkerder eten krijgen, blijven ze meestal onaangeeroerd. Mocht iemand echter honger krijgen, dan kan hij z'n gang gaan. Ik ben er heilig van overtuigd dat dit een van de redenen is dat mijn honden niet agressief tegen elkaar zijn bij het eten en zelfs gezamenlijk botjes (d.i. chewees, buffelhuidbotten e.d.) kunnen eten zonder oorlog. Nooit botten van gevogelte, karbonade o.i.d. dergelijks geven!!! Deze kunnen inwendig ernstige schade veroorzaken.

Belonen met voedsel maakt ook dat de hond vaak zo obsessief naar het voedsel kijkt dat hij niet oplet wat hij verder doet en, zoals ik eens met een herder meemaakte, over een stel balken springt, zich misrekent en op 1,5 meter hoogte op een balk komt te hangen met zijn ballen. Pijnlijk!

Ik beloon met mijn stem en knuffels en aan het einde van de trainingssessie (dat kan dus ook zijn als je thuiskomt) een lekker stukje kaas of worst.

Een vriend van mij – die van bovengenoemde herder – gaf zijn hond altijd een stukje kaas als hij thuiskwam na de wandeling, behalve als de hond gevochten had. Deze hond knokte wat af en al gebeurde er nooit wat ernstigs, het was niet bijster prettig. Niets hielp, want straffen als hij zo bezig was geweest, maakte geen indruk (al die adrenaline), maar na zo'n 6 maanden met de kaas, begon het knokken toch af te nemen. Ik weet nog steeds niet of dat kwam doordat de hond ouder werd, of dat het door de kaas kwam, maar het is in ieder geval de moeite van het proberen waard.

Let ook nog op op giftige planten in je huis en tuin. Ik heb geen volledige lijst, maar Azalea en Rhododendron zijn giftig, net als Taxis. Pups knagen aan alles, oppassen dus.

Natuurlijk heb je je electriciteitskabels weggeborgen, evenals schoonmaakmiddelen en al het andere wat een gevaar kan opleveren voor een levendig, ondernemend, knauwgraag hummeltje (en dat duurt wel een flink aantal maanden voordat ze dat niet meer zijn). Een hond heeft geen handen en onderzoekt alles met zijn bek en terriers zijn er niet zachtzinnig mee. Dat kan een gevaar opleveren voor meubilair, paperassen, handen en andere lichaamsdelen. Zorg voor afleiding en probeer zo min mogelijk straf te gebruiken. In dit geval kan dat wel eens moeilijk zijn, want als de vlijmscherpe tandjes eenmaal een stevige grip op je hand hebben, wil je ze zo snel mogelijk ertoe bewegen los te laten én wil je dit in de toekomst graag voorkomen. Toch heeft straf als het grijpen van zijn nekvel meestal alleen een tijdelijk resultaat of als het wel blijvend is, leidt het meestal tot angst voor jouw grijpgrage handen. Voorkomen dus, door de pup strategisch op te pakken, dwz. hand onder de borst om te steunen, maar dicht genoeg onder zijn kop om te voorkomen dat hij naar beneden kan reiken om te happen. Knuffeltje aanbieden met de andere hand en vooral veel liefde geven. Als hij bij het spel te wild is, kan het stoppen met het spel nog wel eens een goede aanpak zijn. Bij sommige honden werkt echter ook dit niet en als je er dan mee door blijft gaan, leert hij alleen maar dat hij zich ook alleen kan vermaken en jou niet nodig heeft. Voor iedere aanpak van ieder probleem geldt: werkt het niet, ga dan over op iets anders. Langdurige aanpak van problemen d.m.v. negeren kan pas bij honden die wat ouder zijn en die niet meer bezig zijn dagelijks over het leven te leren.

Houd er rekening mee dat met ca. 5 maanden de hond begint te wisselen, dan nog even vreselijk knaagzuchtig is, omdat zijn tanden zeer doen en daarna opeens veel minder bijterig wordt. Dan wordt het werken aan dit probleem opeens ook veel makkelijker. Immers als hij het minder vaak doet, begrijpt hij ook dat de afleiding specifiek voor het bijten bedoeld is en niet voor al het andere waar hij ook mee bezig is.

Naast dit speels bijten is er overigens ook nog het boos worden omdat de pup zijn zin niet krijgt. Speeltje aanbieden, maar met de stem mopperen (foei, ben jij betoeterd. Nee, niet bijten hoor!). Helpt dit niet dan kun je ook zijn eigen voorpoot in zijn bek duwen (draai hem niet uit de kom a.u.b!), dan voelt hij zelf wat hij doet.

Zindelijk maken en alleen thuisblijven.

Wanneer je de pup bij mij ophaalt, is die zindelijk en kan al enige tijd alleen thuisblijven. Hier moet je je alleen niet al te grote voorstellingen van maken. Een pup kan tot hij zo'n 16, 17 weken oud is nog steeds zijn behoefte niet ophouden. Wel kan hem geleerd worden op een vaste plaats zijn behoefte te doen en wanneer dit gepaard gaat met een vaste opmerking (bij mij 'ga plassen' en 'plasje plegen') kan deze opmerking op een gegeven moment de aandrang tot plassen en meer opwekken. Het is vergelijkbaar met een kat. Katten worden wel zindelijk, maar als er geen kattenbak is of deze is vuil, dan doet de kat het ergens anders. Hij houdt het niet op om te wachten tot jij de bak verschoont.

Wanneer het pupje bij jou in huis komt, weet hij dus niet waar hij het mag doen. Jij kunt hem helpen, door hem bij aankomst naar de juiste plek te brengen (op de arm als je verwacht dat hij nodig moet) en vervolgens "ga maar even plasje plegen" en "ga plassen" tegen hem te zeggen. Gebeurt er niets, heb dan geduld. De nieuwe omgeving moet natuurlijk verkend worden en dat leidt af. Geef hem daar gewoon de tijd voor. Als er wat gebeurt, prijzen! Als je gras in de buurt hebt, is dat ideaal, want daar zijn ze al aan gewend. Leg desnoods een losse grasmatten net achter je achterdeur, zodat je er altijd snel bij bent.

Krantzindelijk maken vind ik geen optie. Je zal een hond als een dobermann hebben, die krantzindelijk is en als hij 9 maanden is, ziet hij iemand op de grond de krant zitten lezen en hij doet er riant zijn behoefte op (waargebeurd!). Bovendien maakt een hond duidelijk verschil tussen binnen en buiten en krantzindelijk maken doen mensen vaak om niet naar buiten te hoeven. Dat kan ertoe leiden dat mn. de reu nog wel eens een plas wil plegen als je aan het winkelen bent. En dan vragen mensen zich nog af waarom er zoveel mensen een hekel aan honden hebben ... Meteen goed leren kost meer moeite, maar werpt ook vele vruchten af.

Twee dingen helpen je. Een hond probeert meestal zijn eigen nest schoon te houden, dus een bench² is ideaal (ook om andere redenen, zie verderop). Deze mag niet te groot zijn, anders heeft hij genoeg ruimte om zijn behoefte te doen en elders te gaan liggen. Verder hebben ze 'plasremming', dwz. als je de pup oppakt, zal hij zijn plas ophouden (en de rest ook). Dit geldt echter alleen als hij nog niet begonnen is! Als de hond in huis plast en je ziet dit, pak hem dan op en zet hem buiten. Er zal nog een beetje urine over je vingers lopen, maar de plasremming houdt het meeste op. Als hij zijn behoefte doet, werkt dit niet, dus laat hem dan maar zitten.

In beide gevallen ruim je de rotzooi op en maakt er verder geen woorden aan vuil. **Niet boos worden!**

Als hij het een en ander op de juiste plaats doet, prijs hem dan uitbundig en ga wat leuks met hem doen zoals even met een balletje spelen of aan een sok³ of flostouw trekken.

Om hem het goed te leren is het zaak zoveel mogelijk de ongelukjes te voorkomen en wanneer het goed gaat prijzen. Nooit straffen, dan zorgt hij alleen maar dat hij het doet op momenten dat jij het niet ziet en dan verlies je alle controle.

De pup moet altijd even uit als hij geslapen heeft, gegeten heeft, flink gespeeld heeft en voordat hij gaat slapen. Oftewel voor en na iedere activiteit ga je even met hem naar de geschikte plek. Op deze plek moet zo min mogelijk afleiding zijn en we gaan hier ook niet spelen (alleen als beloning na het verrichten van de juiste daad). Gras of zand verdienen de voorkeur.

Als de pup eet of speelt, zorg je voor toezicht. Heb je geen tijd voor hem of kun je niet in de gaten houden wat hij doet, zet hem dan in zijn bench. Ook 's nachts is dat zijn plaats.

Dit is zijn veilige eigen plekje, waar hij niet gestoord mag worden als hij rust zoekt, waar hij zijn chewees e.d. krijgt en **waar hij nooit voor straf in opgesloten wordt.**

Een variant hierop is de varikennel waarin de hond makkelijk meegenomen kan worden. Vooral in het begin is deze handig, omdat het onhandig is de draadkooi vaak te moeten verplaatsen en de varikennel groot genoeg is om hem 's nachts in te laten slapen.

² een bench of draadkooi is voor een lakey een kooi van ongeveer 50 x 60 x 60 cm met een makkelijk toegangsdeurtje en een lekker kleedje of kussen op de bodem.

³ ik geef mijn hondjes altijd mijn oude sokken. De een stop ik in de ander en dan leg ik een knoop in de hals. Levert uren trekplezier. Ongewassen aanleveren versterkt de binding tussen jou en je hond. Als hij na het spelen erg vies is geworden, kun je hem alsnog wassen (in de knoop en al) of eventueel weggooien.

Onderin staat een bench, bovenop staat een varikennel.

Nu is de pup bij mij gewend in de bench en in de varikennel te zitten, met of zonder mensen in de buurt en met of zonder de andere honden in de buurt. Dit kunnen ze omdat ze vertrouwen hebben in hun omgeving. Als ze net bij je aankomen, hebben ze dat vertrouwen niet. Ze hebben net een traumatische ervaring achter de rug: moeder kwijt, nestgenootjes kwijt, de vertrouwde omgeving, bekende mensen. Dat vertrouwen moet je eerst weer opbouwen voor je er gebruik van kunt maken. Niet alleen laten dus, zeker niet de eerste dag. Zelf houd ik ze altijd de eerste twee dagen voortdurend in het oog en daarna begin ik ze langzaam alleen te laten.

Je hebt dus de bench in de woonkamer of een andere plaats waar je veel bent en waar je de hond vaak wilt laten verblijven. Je laat hem deze omgeving goed verkennen (nadat hij eerst geplast e.d. heeft) en zet hem dan met wat eten in de bench. Blijf bij hem! Wel gewoon het deurtje dichtdoen. Na het eten laat hem weer buiten en speel je wat met hem. Daarna weer in de bench. Wissel dit een aantal keer per dag af. Als je hem 's avonds mee naar de slaapkamer neemt – wat ik altijd aanraad – laat hem deze dan ook zien en verkennen, zet de varikennel er al neer en geef hem een lekker snoepje in de varikennel. Dit zorgt ervoor dat hij ook bij het naar bed gaan in een vertrouwde omgeving terecht komt (en niet om twaalf uur 's nachts opeens een keel op gaat zetten). Afhankelijk van het zelfvertrouwen van de pup doe je dit zovaak als jij nodig acht om hem vertrouwd te maken.

Nou kan het gebeuren dat de pup in de bench zit en hij gaat piepen.

De meeste mensen zullen zeggen negeren, gaat vanzelf over, maar mijn pups hebben geleerd dat ik ze eruit haal als ze piepen en dat wat ze nodig hebben voor ze doe. Dus als ze uit moeten piepen ze.

Stel je hebt de pup laten eten en zet hem in zijn bench om te gaan slapen. Hij heeft keurig een plasje buiten gedaan en jij wilt even gaan afwassen. Na tien minuten hoor je gepiep. Dan ga je naar hem toe, haalt hem uit de bench, zet hem neer op de uitlaatplaats, wacht tot hij gedaan heeft wat hij doen moet en als hij klaar is, geef je hem een knuffel en zet hem weer terug in de bench.

Mij is altijd verteld dat honden dit gaan misbruiken en je gaan manipuleren met hun gepiep, maar bij mij heeft er nog nooit een dat gedaan en ze zijn keurig zindelijk.

Het kan ook zijn, dat de pup niet uit hoeft, maar iets anders nodig heeft, bv. water, ... of alleen maar even een knuffel. Hiermee verpest je je pup echt niet. Als een kind bang is in het donker, jaag je ook de spoken onder bed weg, stelt het gerust en dat worden prima volwassenen. Alleen als je niet bang bent, kun je goed groeien. Dat geldt voor honden net zo goed.

Gaat de pup echt te ver naar jouw idee en is er niets dat hij nodig heeft en hij staat vol vertrouwen te kwispelen *en te jammeren*, dan heeft hij waarschijnlijk te weinig beweging gehad naar zijn smaak. Geef hem een leuk knaagspeeltje bv. een botje van buffelhuid en negeer hem verder.

De eerste nacht:

Je geeft de pup 's avonds om ca 19:00 uur voor het laatst eten en na 20:00 uur laat je hem niet meer drinken (tenzij hij er uitdrukkelijk om vraagt – het is natuurlijk een ongebruikelijke dag geweest en dat kan zijn ritme verstoord hebben – houd er dan rekening mee dat je misschien er 's nachts uit moet)

Je neemt de pup mee naar de slaapkamer, ook als je hem daar later niet wilt hebben. Na goed uit geweest te zijn, nog lekker even gespeeld te hebben waardoor hij moe is en na de slaapkamer verkend te hebben, zet je hem in zijn bench. Je zegt "we gaan naar bed" en doet het deurtje dicht. Eventueel kun je nog een chewee o.i.d. geven, maar geen eten meer. Bij mij gaan ze laat naar bed, ongeveer 24:00 uur en om 07:00 zijn ze weer paraat.

Naar alle waarschijnlijkheid gaat de pup binnen vijf minuten slapen. Hoor je midden in de nacht de pup piepen, deurtje openmaken, pup optillen, meenemen naar plasplaats en hem even de tijd geven. Is hij klaar, dan meteen weer in de bench (na een knuffel) en weer gaan slapen.

Om 07:00 wordt er weer gepiept. Pup uitlaten en meteen daarna eten geven. Hij wil dan natuurlijk spelen. Dat kan voor of na het eten zijn en je gaat even lekker genieten van dit leuke hummeltje. Om 7:30 – 7:45 uur kun je eens aan jezelf gaan denken en puppy gaat maar even in de bench.

Tussen 10:00 en 11:00 ben je toe aan de volgende eet en speelronde. De derde maaltijd is om ca. 15:00 uur en de laatste rond 19:00. En natuurlijk had je dit schema ook de eerste dag al aangehouden ☺.

De dagen daarna kun je de tijden in gaan delen zoals je dat zelf wilt en ga je op de eerste wandelingen met je pup.

Het alleen laten.

Dit gaat net zo geleidelijk als het zindelijk maken. Hij is al gewend aan zijn nieuwe bench, kent jouw ritme in voeren en uitlaten (en jij dat van hem) en kan nu wel eens alleen in de kamer in zijn bench zitten, terwijl jij boven bent of in de keuken de afwas doet. Vergeet niet geregeld de stofzuiger uit de kast te halen. Ze hebben er allemaal een hekel aan en mogen niet denken dat ze bij jou van dat ergerlijke ding af zijn. Iets lekkers zoals een chewee geven en ondertussen gaan stofzuigen, helpt. Geen eten geven: hij kan zich verslikken en jij hoort het niet door de herrie van de stofzuiger.

Om terug te komen bij het oorspronkelijke onderwerp: na alleen te zijn geweest met jou in huis kun je ook weggaan uit huis. Begin met korte periodes, laat hem weten dat je weggaat ('ik ga even weg, puppies, tot zo' wordt 'ik ga even weg, ... , tot zo'), zorg dat hij voordien uit geweest is en gespeeld heeft en wees kordaat. In de bench hangt natuurlijk een drinkbakje. Je kent zijn ritme en als hij bv. gewend is tussen 8:00 en 11:00 te slapen kun je het best in die tijd even weggaan. Als hij slaapt wanneer je weggaat, sluip dan niet stiekem weg, maar zeg luid en duidelijk dat je gaat.

Het spelen.

Kleine puppies hebben vlijmscherpe tandjes en ze gebruiken ze ook. Bij het spelen, als je ze oppakt, als je ze knuffelt etc. etc. Natuurlijk wil niemand een bijtende hond, maar je wilt hem ook niet bang voor je handen maken. Ik loop dus de hele dag met een speeltje bij de hand. Het liefst iets zachts als een opgerolde sok of pluche beest. Ik vraag hun aandacht, schuif mijn hand onder hun lichaam, til ze op en met de andere hand bied ik het speeltje aan. Werkt prima. Het is niet altijd nodig, want als ze net hebben liggen slapen, zijn ze een stuk rustiger, dan wanneer de met broerlief Cowboys and Indians gespeeld hebben. In het nekvel grijpen om het een en ander af te straffen komt jou meestal te staan op een flinke blauwe plek in het dichtstbijzijnde lichaamsdeel en is niet aan te raden. Je bent geen moederhond en wij zijn daar gewoonweg niet vaardig genoeg in. Overigens moet ik zeggen dat de moeder van mijn eerste pups haar pups nooit heeft afgestraft. Sommige mensen vinden haar daarmee een te lieve moeder, maar wat als ze gewoon gelijk heeft? Ze heeft zelf van mij ook nooit straf gehad en is er een prima hond mee geworden.

Hyper.

Houd er rekening mee dat terriers steeds wilder worden naarmate ze langer spelen. Het is net als met kinderen. Als ze te lang opblijven worden ze baldadig. Aan jou dus de taak om je pup wel lekker te laten spelen, zorgen dat hij tevreden kan zijn over zijn hoeveelheid beweging, maar hem niet zo lang door te laten spelen tot hij moe is.

Als hij mag spelen tot hij er zelf mee ophoudt, gaat daar een fase van enorme baldadigheid aan vooraf, waarin hij te ruw met jou, maar ook buiten met andere honden speelt, waardoor ofwel jij boos wordt, ofwel een andere hond hem grijpt. Als een hond het zat is, kan jouw pup ernstige schade oplopen, of – als hij al wat ouder is, bv. 8 of 9 maanden – kan hij de ander flink toetakelen.

Als je pupje klein is, blijft hij opvallend dicht bij je, vooral de eerste paar dagen / weken als zijn zelfvertrouwen nog niet zo groot is. Voor veel mensen een reden om te denken dat de hond het beste leert bij je te blijven door er zelf verantwoordelijk voor te zijn. Zo van 'als ik maar stug doorloop dan komt hij vanzelf, want hij wil graag bij me blijven'. Hiermee vergis je je. Een terrier (en ook vele andere honden) is erg zelfstandig en vooral als hij de weg naar huis toch wel weet, ziet hij op een gegeven moment de noodzaak om bij jou te blijven niet meer zo.

Nou is het hyper worden niet alleen lastig (de hond is op dat moment niet aanspreekbaar en kan dus ook niets leren, luistert niet en heeft geen band met je), maar het is ook slecht voor hun lichaam.

Lakelandjes zijn gezonde hondjes en je zult dus niet gauw ergens last van hebben, maar de groeiperiode (tot ca. 18 maanden) is een periode waarin je hond moet groeien en krachten opdoen, niet verspillen.

Als hij lekker geravot heeft en moe is, dan dient hij te rusten. Meestal moet je dan echter nog naar huis lopen: dat is slopend voor het lichaam! Wild stoeien en scherpe bochten maken moet met aandacht gebeuren, anders verrek je je makkelijk of loop je een andere blessure op, maar een hyper hondje houdt daar geen rekening meer mee.

Mijn oplossing is tot nu toe geweest om de hond aan de lijn te houden. Een twee meter lijn bij de gewone wandelingen, een vijf meter lijn – dun van nylon of linnen - om te kunnen spelen. Ik laat het uiteinde hiervan los (op verantwoorde plaatsen en bij betrouwbare honden) en gebruik deze lijn alleen wanneer de pup hyper dreigt te worden. Dan ga ik erop staan en haal de pup naar me toe. Ik zeg dan tegen de pup dat hij moet komen en zachtjes aan palm ik de lijn in. Vervolgens kun je nog even blijven staan en de pup aan je voeten laten spelen (meestal gaat dat over in liggen en knagen op het een of ander) of meteen naar huis gaan. Bij dat laatste is het belangrijk, vooral de eerste paar maanden, om hem op te tillen en te dragen, anders gaat hij over zijn kracht heen.

Waarschijnlijk heb je inmiddels ook al gemerkt dat als je een lijn aan een hond strak trekt, hij de andere kant op trekt. Lopen met een hyperpup aan de lijn werkt daarom niet. Ook bij het binnenhalen van de lange lijn moet je geregeld vieren. Net genoeg om hem geen tegendruk te laten geven, maar niet zoveel dat hij weer een andere kant op kan lopen.

In het verlengde hiervan ligt natuurlijk dat je je hondje niet van hoge objecten af laat springen (bv. je schoot), ook niet onbeheerd op de bank laat liggen (waar hij af kan springen). Het een en ander verandert natuurlijk naarmate de hond groeit.

Of je je hond wel of niet bij je op de bank, op bed etc. wilt hebben, dat bepaal je zelf. Ik laat ze niet bij me in bed slapen tot ze ongeveer een jaar oud zijn, zodat ze volgroeid genoeg zijn om er zelf op en af te springen, sterk genoeg zijn om mijn bewegingen in bed aan te kunnen en niet meer zo vast slapen dat ze niet onmiddellijk reageren als ik op ze zou gaan liggen (tot nu toe zijn zij alleen nog maar op mij gaan liggen).

In de auto.

Terriers zijn over het algemeen gek op autorijden. Soms zelfs een beetje te, want dan gaan ze blaffen van blijdschap. Dat kun je oplossen door de hond ook in de auto mee te nemen naar minder interessante plekken als het winkelcentrum en niet alleen mee naar de duinen, geliefde personen e.d. Zelf kalm blijven en af en toe blijven zitten in de auto in plaats van meteen uit te stappen, scheidt ook een bepaalde rust.

Het is verstandig een vaste plaats voor de hond te hebben in de auto in de vorm van de varikennel (die we thuis ook al gebruiken en dus bekend is) of een haak aan de achterbank waaraan we de hond vast kunnen zetten.

Zelf heb ik een leren lijn gespannen over de achterbank met daaraan een aantal musketonhaken, zodat ik meerdere hondjes naast elkaar veilig vast kan zetten. Het werkt als een soort veiligheidsgordel, alleen zit er geen rek in (dan zouden ze nog door de hele auto zwerven). Mijn volwassen honden weten inmiddels wat de bedoeling is en blijven dus rustig zitten waar ze zitten, komen niet op het bestuurders gedeelte en wachten tot ik ze uit laat stappen. Ik zet ze daarom alleen nog vast op langere ritten over de snelweg, omdat een noodstop een hondje door de hele auto kan slingeren. Binnen de bebouwde kom rijd ik met mijn honden erbij gewoon lekker rustig, maar vergis je niet: bij 40 km per uur kan een hond op de hoedeplank toch nog een enorme smakker maken, zelfs tot tegen je voorruit. En zo'n klein puppy van 9 weken blijft niet keurig zitten waar je hem neerzet. Zet hem dus vast, want voor je het weet zit hij tussen je pedalen, trekt de stoelhoezen van je stoelen af en probeert je pook te onttortelen.

Harde geluiden.

Ze zijn als pup bij mij al wat gewend, maar angst is een vreemd iets en een keer flink schrikken bv. door pijn op het moment van een harde knal of net bezig zijn met iets en niet door hebben dat er iets anders gebeurt, kan een fobie opleveren.

Zelf rustig blijven en niet troosten, maar ook niet opeens heel afstandelijk gaan doen tegen de hond, zo van je moet het zelf maar regelen. Zelf ben ik erg knuffelig met m'n honden en als ik laag genoeg zit, hebben we altijd contact. Met oud en nieuw was een van mijn hondjes bang. Aaien zou normaal gesproken een vorm van troosten zijn, maar bij haar zou het juist vreemd zijn als ik zou stoppen met aaien, want ik zat op bed te lezen en zij lag tegen me aan. Ik bleef dus aaien terwijl zij bibberend bij me lag, maar meer aandacht dan dat heb ik haar er niet voor gegeven. Ze is nog steeds bang, maar ze is tenminste niet panisch geworden. Als er wat is, komt ze naar mij en wacht daar tot het probleem opgelost is. Dat lijkt me beter dan dat je goed afgerichte Bobtail schrikt van een kapotte uitlaat, terwijl je net uitstapt bij het trainingsveld, losbreekt, ervandoor gaat en je twee dagen later moet vernemen dat je hond doodgereden is (waar gebeurd).

De deurbel en blaffen.

Veel mensen vinden het normaal dat de hond enorm tekeer gaat als de bel gaat. Ik heb dat zelf nooit zo nodig gevonden, ik hoor die bel toch ook? Sla maar aan voor de geniepige dingen die ik niet hoor.

Om de hond te leren dat de deurbel helemaal niet interessant is, kun je iemand vragen verscheidene keren aan te bellen, zonder dat jij reageert. Het is jouw reactie die de hond leert om ervoor aan te slaan.

Mijn herder heeft in zijn hele leven nooit geblaft voor de bel, mijn terriers zijn lange tijd ook stil geweest, maar door al het puppybezoek is dat nu teniet gedaan. Ze blaffen dat het een lieve lust is. Als de pups het huis uit zijn, ga ik dus weer oefenen.

Blaffen is een gewoonte en het belooft zichzelf. De hond voelt zich prettig als hij blaft. Het is daarom ook moeilijk af te leren. De beste resultaten heb ik tot nu toe geboekt door de hond te leren op bevel te blaffen ('spreek') waarbij ik aangeef wanneer het genoeg is ('stil' of 'shht' met over elkaar schuivende handen). Daardoor kan ik dat gebaar ook gebruiken wanneer ze uit zichzelf blaffen. Blaffen tijdens het spel is goed op te lossen door de hond een speeltje in zijn bek te geven.

Op straat heb ik de honden geleerd als er een stressvolle situatie ontstaat om in hun lijn te bijten bv. wanneer er een kat vlak voor ons oversteekt. Terriers hebben sterk de neiging eerst te bijten en dan te kijken waarom. Als ze in de lijn of een speeltje wat jij meeneemt, bv. een tennisbal aan een touw, bijten, voorkom je ruzie en ze blaffen niet. Erg handig als je zoals ik met meerdere honden loopt, die elkaar anders wel eens in de haren zouden kunnen vliegen. Agressieoverdracht noemt men het bijten in het dichtbijzijnde slachtoffer wanneer er drift door een verder afgelegen oorzaak ontstaat. Dit komt vaak voor bij jonge onstuimige honden en wordt later minder.

Inenting en Chippen etc.

Wanneer de pups bij moeder weg mogen zijn ze acht weken en dan zijn ze

- a) ontwormd
- b) hebben 1 inenting achter de rug
- c) en het zijn natuurlijk stamboom puppies.

a) Al voor de pups geboren worden, wordt de moeder behandeld met 'Stronghold'. Dit is een anti-vlooien en – wormen middel, verkrijgbaar bij de dierenarts en sommige dierenwinkels. Ik haal ontwormings- en antivlooiemiddelen altijd bij de dierenarts. Het is een soort medicijnen en daar kun je niet voorzichtig genoeg mee zijn. Ook liggen sommige middelen wel erg lang in de winkel, terwijl het verloop hierin bij de dierenarts veel groter is. Het voordeel van Stronghold is dat je het als druppels op de schouderbladen aanbrengt en verder niets hoeft te doen. Het is volkomen veilig voor puppies en wordt er zelfs voor aanbevolen. Indien twee weken voor de datum van werpen aangebracht op de moeder, komen de pups zelfs zonder wormen ter wereld. Twee weken na de geboorte herhaal je het en via de moedermelk blijven ze dan beschermd. Om het zekere voor het onzekere te nemen heb ik mijn pups ook op de traditionele wijze ontwormd, iedere twee weken met een ontwormingspasta van de dierenarts.

Stronghold werkt ook tegen hartworm en is dus ideaal als je op vakantie gaat naar het zuiden (hier hebben we gelukkig nog geen hartworm, maar het schijnt wel steeds noordelijker voor te komen). Vraag je dierenarts om details. Stronghold werkt ook tegen vlooien, maar naar mijn ervaring is Frontline net even sterker. Ik gebruik in voor- en naseizoen daarom Stronghold, maar het vlooienhoogseizoen, de maanden augustus en september, gebruik ik Frontline Spot-on (de bekende druppels voor op de schouders). Met deze combinatie houd je je hond vrij van alle mogelijke parasieten zonder steeds als een waanzinnige te moeten sprayen en stofzuigen terwijl je nog steeds met vlooien blijft zitten.

Ook teken houdt het tegen, maar die tref je dan in verdwaasde toestand of dood hangend aan je hond aan en moeten wel nog even verwijderd worden. Houd de plek van een tekenbeet in de gaten, teken kunnen ziekte van Lyme overbrengen. Vraag je dierenarts om verdere bijzonderheden.

Er zijn inmiddels nog een paar andere middelen uit, zoals Advantix wat ook tegen steekvliegen ed. werkt. Dit kun je ook als alternatief voor Frontline gebruiken, vooral als de vlooien in je omgeving inmiddels immuun zijn geworden voor Frontline. Vraag je dierenarts wat in jouw regio het beste is.

b) Pups worden tegenwoordig drie keer ingeënt. Met zes, negen en twaalf weken en vervolgens ieder jaar. Voor exacte gegevens zie het entingsboekje of vraag je dierenarts. Ook in het boek "De Lakeland Terrier" van Cees en Hugo staat een uitgebreide uitleg over hondziektes en het is een beetje onzin om steeds opnieuw het wiel uit te vinden.

Let wel op de hond niet te overvaccineren! Te snel achter elkaar laten enten is slecht voor nieren en lever en werkt schildklierafwijkingen en huidproblemen in de hand. Dus na de enting van 12 weken een jaar wachten en niet de pup opnieuw laten enten als hij net één jaar wordt. Volgens de nieuwe normen is de entstof drie jaar werkzaam en niet meer een jaar zoals vroeger. Gebleken is dat een groot deel van de huidproblemen waar tegenwoordig alle rassen

last van lijken te hebben komen door overvaccineren Een moderne dierenarts zal daarom de inhoud van de cocktail aanpassen aan wat de hond dat jaar nodig heeft. Maar sommige dierenartsen weigeren met hun tijd mee te gaan en aangezien de kosten van de entstof gering zijn, spuiten zij er lustig op los.

Vaccinaties zijn een groot goed. Ik huiver bij de gedachte dat zonder vaccinaties een uitbraak van parvo of een andere besmettelijke ziekte hele populaties uitgeroeid kunnen worden.

Maar té is nergens goed. Fruit is gezond, maar na een paar kilo pruimen krijg je toch echt problemen.

Zo is het ook met vaccinaties. Alles met mate.

Daarnaast komt het heel soms voor dat de hond een allergische reactie heeft op de enting.

Soms heel heftig: mijn herder kreeg een half uurtje na de rabiesenting een enorm dikke kop. Zijn ogen leken te verdwijnen in het opgezwollen vlees. Onmiddellijk terug naar de dierenarts die een tegenenting gaf.

Ik was er gelukkig op tijd bij.

Soms sluipt het erin: de eerste keer is hij er een dagje wat stil van, de volgende keer een paar daagjes, de derde keer wordt hij doodziek.

Houd daarom de pup goed in de gaten. Als hij er een dagje wat stiller van is, is dat geen probleem. Zie je echter dat hij bij de volgende enting zich langer niet goed voelt, dan kan het zijn dat hij een allergische reactie aan het opbouwen is. Vermeld dit altijd aan je dierenarts. Hij kan daarop de dosis aanpassen of bepalen dat jouw hond verder niet meer ingeënt mag worden. Aangezien bijna iedereen zijn hond laat enten is dit gezondheidsrisico maar klein, terwijl de kans op een (dodelijke) allergische reactie groot is.

Mocht je op vakantie willen en de hond mee willen nemen, terwijl hij niet meer geënt mag worden, dan kun je de dierenarts vragen om tetering. Hierbij wordt een beetje bloed afgenomen om na te gaan hoeveel antistoffen je hondje nog in zijn lijf heeft. Aan de hand hiervan wordt een rapport opgesteld en meestal kun je dan hond dan toch nog meenemen.

c) Stamboompuppies krijgen een stamboomnaam. Deze moet al heel snel na de geboorte aan de Raad van Beheer doorgegeven worden, dus meestal maak ik de keuze voor de naam. Deze bestaat uit mijn kennelnaam 'The Sounding Burrows' en een naam uit de boeken serie Dunston Wood of een naam die in dezelfde lijn ligt (dat wil zeggen meestal een plantensoort, kruid of type gesteente). Als je op mijn wachtlijst staat voor een pup mag je, zodra de pups geboren zijn, een suggestie doen voor de naam die je wilt gebruiken. Wel een beetje origineel graag!

Als de naam al eens gebruikt is of mij te gewoontjes is pas ik deze aan zodat er een mooie stamboomnaam ontstaat, waar de door jou gewenste naam als roepnaam bij past.

Het feit dat puppen tegenwoordig gechipt worden in plaats van getatoueed, brengt nog een extra voordeel met zich mee. Je kunt de code van de chip laten registreren bij de NDG, waarna je hond altijd snel weer terug te vinden is als het onverhoopt toch eens mocht gebeuren dat hij kwijtraakt.

Ophalen van de pup

Je krijgt bij mij de pup niet voor de acht weken mee, maar onder bepaalde omstandigheden is het soms moeilijk de pup op de beschikte datum op te halen. Het is dan altijd mogelijk - in overleg met mij - te besluiten de pup wat langer bij mij te laten en hem bijvoorbeeld pas een of twee weken later op te halen.

Als je bij mij een hondje koopt, wordt dit jouw hond, maar het blijft mijn baby. Ontstaan er later in zijn leven omstandigheden waardoor je de hond niet meer kunt of wilt houden, dan komt hij terug naar mij. Heb je iemand op het oog waarbij je hem dan graag geplaatst ziet, bv. je broer wil hem heel graag hebben, dan is dat natuurlijk mogelijk, maar wel in overleg met mij. Zo vind ik het ook niet meer dan normaal dat ik een verhuiskaartje krijg, wanneer je verhuist etc.

Van de andere kant kun je bij problemen altijd contact met me opnemen en ik zal zo goed mogelijk proberen je ter zijde te staan.

Castratie en andere vormen van verminking.

Een ander punt waar ik erg bij betrokken ben, is castratie. Hier ben ik pertinent op tegen.

Het verbaast mij nog steeds dat mensen die zich enorm druk kunnen maken over couperen – wat een relatief kleine ingreep is – castratie de normaalste zaak van de wereld vinden. Alsof dat iets is wat standaard bij de aanschaf van een hond hoort. Castratie is een echte operatie en gebeurt onder verdoving. Laat je niet misleiden: verdoving is nog steeds een gevaarlijk iets en moet niet zonder werkelijke noodzaak worden toegepast. Kennissen van mij hadden een prachtige Beauceron (Franse herder) van 18 maanden. Een pracht reu, deed het goed op de show en had een fantastisch karakter. Ideaal om mee te fokken dus. Maar dan moet hij geröntgend worden op HD. Dit werd gedaan, hij bleek volledig HD-vrije heupen te hebben, maar hij overleed door de narcose.

Castratie wordt vaak toegepast om de "typische reuken kwalen" aan te pakken, zoals teveel snuffelen op straat, oprijden tegen de benen van mensen en tegen andere honden, weglopen om achter de teven aan te gaan en agressie. Al deze zaken kun je voorkomen, dan wel aanpakken door een goede opvoeding en castratie geeft ook nog eens geen garantie dat het zal helpen. Het is net zoiets als de voeten van je kind afhakken, want dan kan hij niet naar feestjes en dan kan hij ook niet aan de drugs raken. Er zijn betere – en minder gruwelijke – manieren om problemen aan te pakken, maar daarvoor moet je wel vroeg beginnen. Een band met je kind en met je hond hebben, werkt beter dan alle dwangmaatregelen.

Al de zogenaamde reukenproblemen zijn natuurlijk gedrag en als je daar niet tegen kunt, neem dan geen reu of neem een hond van een ander ras of nog beter, neem helemaal geen hond. Een levend wezen komt met zijn eigen pakket aan eigenschappen en karaktertrekken en het lijkt me tijd worden dat we die niet altijd proberen te breken, maar eens gaan kijken wat we er allemaal mee kunnen doen.

Naast deze persoonlijke bezwaren zijn er ook dwingende medische redenen om niet tot castratie over te gaan.

Castratie is het wegnemen van de voortplantingsorganen en de term wordt daarom voor het onvruchtbaar maken van zowel de teef als de reu gebruikt. Indien castratie te vroeg wordt toegepast kleven hier grote nadelen aan.

De vachtkwaliteit gaat enorm achteruit.

De botontwikkeling wordt gestoord en de kans op botkanker neemt aanzienlijk toe.

Aangezien de botten brozer worden en te lang doorgroeien als de hond nog in de groeifase wordt gecastreerd, neemt de kans op botbreuken en met name op gecompliceerde botbreuken sterk toe.

Meer info staat hier: <http://thesoundingburrows.nl/Castratie.html> (naar een artikel van Marjolein Roosendaal).

Als je een hond neemt, neem dan ook je verantwoording en voed hem op. Laat hem niet zonder supervisie rondzwerven. Daarmee voorkom je niet alleen ongewenste nestjes, maar ook knokpartijen met andere honden, het lastigvallen van mensen in parken en op straat, hondepoep op ongewenste plaatsen en inbreuk op andermans tuin e.d.

Een aantal dierenartsen promoot castratie als hét middel tegen prostaat en testikelkanker. Inderdaad kan een hond zonder ballen ook geen kanker aan zijn ballen krijgen. Een andere frequente vorm van kanker is botkanker, die meestal in de benen begint. Je overweegt toch ook niet om de benen onder je hond uit te laten halen, zodat hij geen botkanker kan krijgen? Of, zoals iemand laatst tegen me zei, je laat je borsten toch ook niet afzetten uit voorzorg omdat je bang bent voor borstkanker?

Dit soort problemen kunnen alleen aangepakt door zorgvuldig fokken. Pas als je reu intact oud laat worden, weet je of er zich problemen gaan voordoen. Fok je met een hond van twee of drie jaar en laat je hem daarna castreren, dan weet je niets van zijn genetische aanleg. Je weet niet eens precies hoe zijn karakter nu echt geworden zou zijn, want het duurt wel twee tot drie jaar voor een Lakeland om echt volwassen te worden en voor het karakter om te 'settelen'.

Ik kies daarom graag voor oudere reuen als vader voor mijn pups. Zo was de vader van mijn eerste nestje 9,5 jaar oud op het moment van de dekking. Hij is nog nooit ziek geweest en heeft een fantastisch karakter, terwijl hij als pup vrij fanatiek was. Hij heet niet voor niets Black Devil.

Helemaal fanatiek worden dierenartsen bij reuen met maar een testikel. Dat zou een verhoogd risico geven. Het risico van de verdoving vermelden ze er echter vaak niet bij. Bar Sinister is een van de belangrijkste voorvaders van de huidige Bullterrier, die echter een showcarrière ontzegd werd omdat hij een monorchide reu was (d.i. hij had maar een bal). Hij is er elf jaar oud mee geworden en stierf uiteindelijk aan een hartaandoening.

Daarmee kom ik op het volgende: wanneer ik pups verkoop kunnen dat hele mooie hondjes zijn die voldoen aan de hoogste showeisen, maar ook dieren zijn die weliswaar prima in orde zijn, maar niet zo buitengewoon mooi dat zij echt een bijdrage aan het ras leveren. Zo'n laatste pup komt bij je als huisdier en niets meer. Let wel, dit zijn geen afdankertjes of slechte exemplaren. Ze zijn met zorg en liefde gefokt en gaan precies dat doen waarvoor de hond ooit bij de mens terecht is gekomen: je beste vriend worden.

Als fokker ben je er echter steeds op uit om het ras zoveel mogelijk aan de standaard te laten voldoen. Tref je in een nest een exemplaar met vele eigenschappen die sterk de standaard benaderen, dan wil je dit uiteraard voor de fok behouden. Voor een reu wil dat zeggen dat hij een aantal keer in zijn leven een bijdrage moet leveren. Dat is in een half uur gebeurd. Ik heb dan de mogelijkheid die reu zelf te houden en dan kan ik ermee fokken en showen, maar soms krijg je in eenzelfde nest meerdere bijzondere pups. Als ik alle dieren die mij goed lijken zelf houd, worden mn. de reuen veroordeeld tot een leven in een bench, want iedere keer als er een teef loops is (en ik heb er meerdere) dan moet hij vastzitten. Ik kies er daarom voor deze dieren gewoon als huishond te plaatsen bij liefhebbende mensen, die er een fantastische hond aan hebben, onder de voorwaarde dat ik de hond later in zijn leven nog voor een aantal dekkingen kan gebruiken (mits hij zich goed genoeg ontwikkelt natuurlijk – het blijft altijd een beetje koffiedik kijken welke pup supermooi wordt en welke gewoon leuk is).

Heb je daar bezwaar tegen dan kun je bij iemand anders naar een pupje kijken of wachten tot ik een ander nest heb met wellicht een exemplaar wat louter als huisdier geplaatst zal worden. Vind je het wel leuk om je met het fokken bezig te houden, dan staat het je natuurlijk ook vrij om de reu ook voor andere dekkingen beschikbaar te stellen en je kunt ermee gaan showen.

Ik moet toegeven dat de situatie voor een teefje anders ligt. Ook dit is een grote ingreep, maar een ongewenste zwangerschap, zeker van een te grote reu, kan ook vele problemen met zich mee brengen. Dierenartsen zullen wederom claimen dat de kans op allerlei vormen van kanker kleiner is (de kans op melkkliertumoren, baarmoederontsteking en baarmoederkanker neemt volgens vele bronnen aanzienlijk af) en het gedrag van de teef is gedurende haar loopsheid vaak anders dan de rest van de tijd. Als een teefje voor de fok behouden dient te blijven, is dat een zware belasting voor de eigenaar. Die zit met het nest of moet de teef gedurende langere tijd afstaan aan de fokker. Vandaar dat ik teven die ik voor de fok wil behouden, zoveel mogelijk zelf houd.

Helaas valt het niet altijd te overzien welke pup uit het nest het geschikste zal zijn.

Vandaar dat ik soms ook als mensen een teefje nemen vraag of ze bij gebleken geschiktheid in de toekomst bereid zouden willen zijn om haar in ieder geval één nestje te laten krijgen. Dit is géén verplichting.

Maar de Lakeland is een numeriek klein ras en er zijn maar heel erg weinig fokkers in Nederland.

Het is daarom bijzonder fijn als mensen met een geschikt hondje mee willen werken aan de toekomst van het ras.

Zodat ook een ander van deze fantastische hondjes kan genieten.

Natuurlijk ben ik ten volle bereid de eigenaar aan alle kanten te ondersteunen, zoals bij de keuze van de dekreu, wat er komt kijken bij het werpen en de plaatsing van de pups en wat dies meer zij.

Als je bij mij dus een teefje koopt, bepaal je zelf of je ermee wilt fokken of niet. Indien je er niet mee wilt fokken, beslis je zelf of je haar dan wilt laten steriliseren (eigenlijk heet ook deze ingreep castreren). Doe dit echter niet voor de twee jaar. Zie voor meer informatie over het waarom het artikel waar ik hierboven ook al naar verwees:

<http://thesoundingburrows.nl/Castratie.html>

Daarnaast loop je altijd het risico van de narcose en in mijn ervaring is de loopsheid echt niet het einde van de wereld.

Funstuff voor wanneer je pupje volwassen is.

Lakelandjes zijn zalige honden om samen iets mee te gaan doen. Ze worden wel de actiefste van alle terriers genoemd en die naam doen ze eer aan. Ze vinden niets leuker dan samen met de baas erop uit. Eenmaal volgroeid kunnen ze enorm veel hebben, maar het mooiste is dat als je eens weinig tijd hebt, hij zich aanpast. Let wel: als je meer gaat doen dan hij gewend is zorg dan voor een goede warming up en bouw de training langzaam op.

- Je kunt met ze gaan fietsen. Dit kan vanaf ca. 1 jaar oud. Begin met een warming up door eerst te wandelen met de hond en niet van volkomen rust ineens naar een stevige draf te gaan. Neem de pup al eerder mee naast de fiets, maar blijf zelf lopen. Houd de hond altijd rechts van de fiets: de veilige kant. Begin met zo'n 500 meter en bouw dit uit naar langere afstanden. Houd rekening met de voorkeur van je hond. Sommigen van mijn honden gaan iedere dag zo'n zes kilometer mee, de ouderen vinden het na twee kilometer genoeg geweest. Laat de hond draven, niet galopperen. Draf is de natuurlijke gang van hondachtigen om grote afstanden mee af te leggen. Het zorgt voor spieropbouw, terwijl galop de spieren 'opvreet'. Een Lakelandje is een klein hondje, dat wil dus zeggen dat je snelheid varieert tussen de 5 en 10 kilometer per uur. Sneller is funest.

Voor de meeste Lakelandjes is de lol van het lopen naar de fiets er snel af als er niets leuks volgt. Ga dus niet met hem met de fiets naar het winkelcentrum, bind hem vast en ga je boodschappen doen. Sowieso vind ik het onbeheerd achterlaten van je hond onverantwoord – hij kan gestolen worden, kinderen kunnen hem plagen, hij kan aangevallen worden door een loslopende hond – maar hij vindt hier ook niets aan. Ga je daarentegen met hem met de fiets naar zijn lievelingspark of naar een vriendin die een heel leuk hondje heeft, waar hij zo graag mee speelt, dan krijgt je Lakey de smaak van het fietsen te pakken.

Zorg ook voor een mandje op je fiets, zodat je hem op de gevaarlijke stukken van je route veilig mee kunt nemen en eventueel ook langere tochten kunt maken.

- Je kunt er lange wandelingen mee maken. Tegenwoordig bestaan er zelfs kleine rugzakjes zodat de hond zijn eigen water en bal mee kan nemen. Ik houd zelf erg van uitgebreide duinwandelingen, waarbij je de riem aan een soort heupkoord kunt bevestigen om je handen vrij te hebben. Rugtas op (zowel ik als de hond) en we gaan. Zorg wel dat je hond in goede conditie is voor je aan dit soort dingen begint en bouw het op.

- Behendigheids is een van de favoriete bezigheden van Lakelandjes. De meeste hondclubs bieden wel een cursus aan. Als je het rustig aanleert, voorkom je dat de hond gaat vliegen (het grootste euvel bij de Lakeland) en kun je zelfs aan wedstrijden meedoen. De paaltjes zijn het moeilijkst aan te leren, de tunnel vinden ze meestal juist erg leuk. Ook hier geldt: niet laten springen, scherpe wendingen vermijden en niet oefenen op de wip voordat de hond volgroeid is (ca. 1 jaar).
- Gooien met een balletje: zowel buiten als in huis. Je kunt dit al als pup doen, beter gezegd je moet dit al met je pup doen, anders heb je grote kans dat hij het later nooit meer doet of alleen maar de bal pakt en er dan mee wegloupt. Wel moet je rekening houden met je pup: gooi de bal in rechte lijnen, geen schijnbewegingen, niet op een harde ondergrond als stoepstenen, maar ook zand is funest. Op vloerbedekking of gras is het beste. Je wilt nu eenmaal blessures voorkomen.

Gooi ook niet met stokken. Deze kunnen in de grond blijven steken en de hond kan zich er op spietsen of ze blijven steken tussen de tanden en veroorzaken verwondingen aan tanden en gehemelte.
Nog een taboe: tennisballen hebben een antisluitlaag om niet te snel te slijten op het gravel. Deze antisluitlaag is harder dan de tanden van je hond: die slijten dan wel! Rubberballetjes met het formaat van een tennisbal zijn beter. Een grote frolicbal is altijd leuk als bezigheidstherapie, maar maakt wel veel herrie op plavuizen e.d.

- Alle Lakelandjes die ik ken, houden van water. Zwemmen is een prima bewegingsvorm, zowel in combinatie met een balletje als samenmet jou bv. op een luchtbed. Als je veel op het water verkeert met een boot o.i.d. vergeet dan niet ook je hondje een reddingsvest aan te doen. Bijna alle honden kunnen zwemmen, maar stress door bv. overboord slaan bekorten het uithoudingsvermogen van een dier zeer en dan kan hij voor je ogen verdrinken.

The Sounding Burrows

LAKELANDTERRIER KENNEL PAR EXCELLENCE

DRS. M.A.M. DEKKER
VAN HOEVELWIJCKSTRAAT 2
5841 BZ OPLOO
TEL. 0485-795079
MOBIEL 06-18998830
[HTTP://THESOUNDINGBURROWS.NL/](http://thesoundingburrows.nl/)

©THE SOUNDING BURROWS